

Η Μεθοδολογία των 7 βημάτων: φιλοσοφία και πρακτικές

**Οικολογικά
Σχολεία**

Αντιόπη Φραντζή, εκπαιδευτικός

Γραμματέας της Συντονιστικής Επιτροπής του Διεθνούς Θεματικού Δικτύου
Περιβαλλοντικής «Οικολογικά Σχολεία»-“Eco-Schools”

«Τα Οικολογικά Σχολεία, μια πρόταση κλιματικής εκπαίδευσης στην πράξη: μεθοδολογία και εφαρμογές». 8 Δεκεμβρίου
2022

Σκοπός της εισήγησης: η γνωριμία με τη φιλοσοφία και μεθοδολογία του Δικτύου

Γιατί οικολογικά σχολεία;

Ένα πρόγραμμα ομπρέλα/ ευέλικτο

Βασίζεται στη δράση, εδώ και τώρα

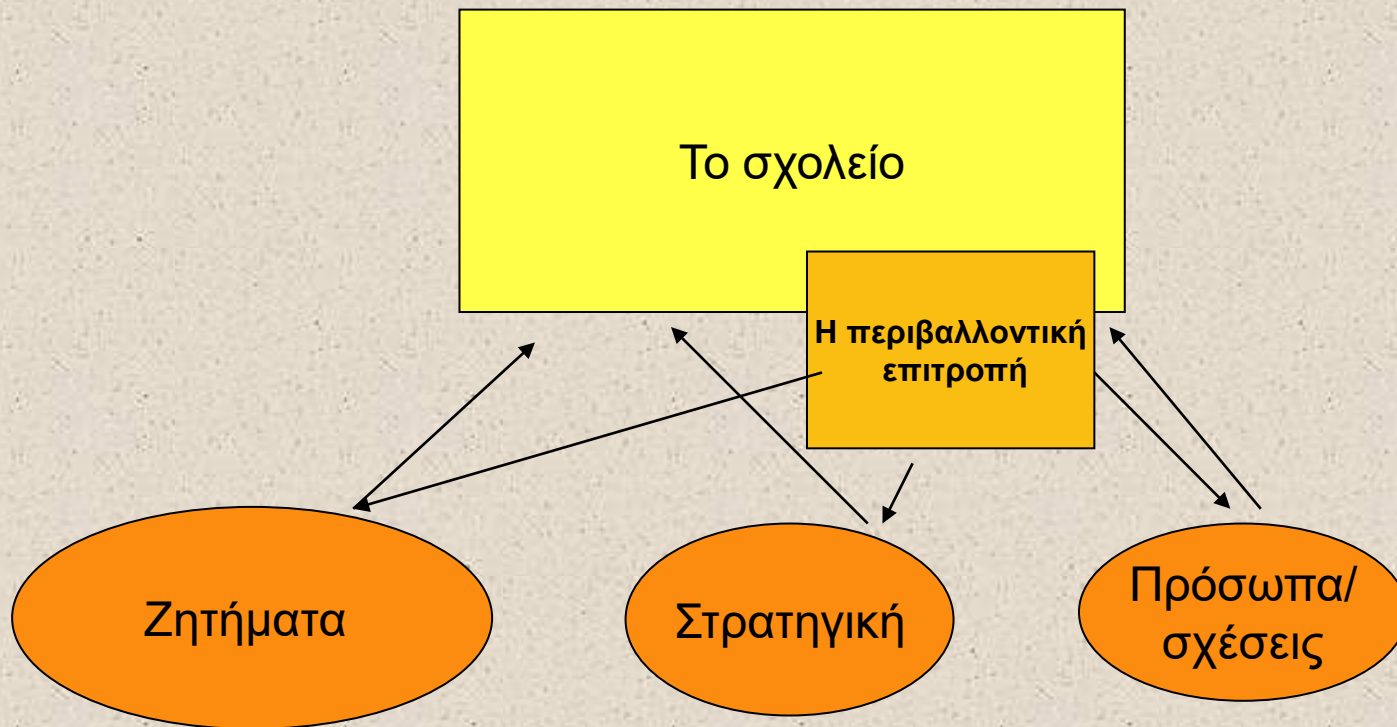
Πρωθεί αλλαγές στην καθημερινότητα

Επηρεάζει τη ζωή του σχολείου (οργάνωση/ διαχείριση/ συνεργασία/δικτύωση)

Προάγει την ολιστική σχολική προσέγγιση (whole school approach)

Υποστηρίζει την κλιματική εκπαίδευση στην πράξη

Έμφαση στην σχολική κοινότητα διαδικασία και δράση Ιδιότητα του ενεργού πολίτη

«Τα Οικολογικά Σχολεία, μια πρόταση κλιματικής εκπαίδευσης στην πράξη: μεθοδολογία και εφαρμογές». 8 Δεκεμβρίου 2022

**Επιλογή θεμάτων: σε άμεση σχέση με το σχολικό και ευρύτερο περιβάλλον.
 Όλα τα θέματα βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση.
 5 βασικές θεματικές ενότητες: Νερό, Ενέργεια, Απορρίμματα, Σχολική
 Αυλή και Αειφόρο Σχολείο.
 Βράβευση: 2χρονη δέσμευση**

«Τα Οικολογικά Σχολεία, μια πρόταση κλιματικής εκπαίδευσης στην πράξη: μεθοδολογία και εφαρμογές». 8 Δεκεμβρίου 2022

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ 7 ΒΗΜΑΤΩΝ

Οικολογικά
Σχολεία

«Τα Οικολογικά Σχολεία, μια πρόταση κλιματικής εκπαίδευσης στην πράξη: μεθοδολογία και εφαρμογές». 8 Δεκεμβρίου 2022

1. Περιβαλλοντική Επιτροπή: συνδεδετικός κρίκος της σχολικής κοινότητας

Αποτελείται από :

- το διευθυντή/ διευθύντρια
- Τον/την υπεύθυνο εκπαιδευτικό
- μαθητές από κάθε τάξη
- εκπαιδευτικούς
- εκπρόσωπους του συλλόγου γονέων
- τοπικής αυτοδιοίκησης
- προσωπικού του σχολείου (επιστάτης, φύλακας, υπεύθυνος κυλικείου)

Ρόλος της Περιβαλλοντικής Επιτροπής: δημοκρατικός, διαμεσολαβητικός

- Εκπροσωπεί τα μέλη της σχολικής κοινότητας (μαθητές.)
- Συνεδριάζει τακτικά. Κρατά ημερολόγιο.
- Μεταφέρει τον προβληματισμό των παιδιών.
- Ιεραρχεί προτάσεις, αποφασίζει τον τομέα δράσης/θέμα (π.χ. σκουπίδια, αυλή, διατροφή).
- Ενημερώνει τη σχολική κοινότητα.
- Καθοδηγεί την έρευνα στο σχολικό χώρο/ αξιολογεί τα αποτελέσματα.
- Διαμορφώνει το σχέδιο δράσης/ προτείνει στην κοινότητα.
- Παρακολουθεί- αξιολογεί- επανασχεδιάζει.

«Τα Οικολογικά Σχολεία, μια πρόταση κλιματικής εκπαίδευσης στην πράξη: μεθοδολογία και εφαρμογές». 8 Δεκεμβρίου 2022

λύσεις. Μετά το τέλος βγάλαμε την 1^η αυτογραφία μας και όλοι επιστρέψαμε στις τάξεις μας.

Θέματα που έφεραν τα τμήματα και ανακοίνωσαν οι μαθητικοί εκπρόσωποι:
(το πρακτικά κατέγραψε ο Χάρης Ανοτιάδης)
Συνέδριο των τάξεων

Τα δευτεράκια λένε πως η Έκτη τους βάζει να ζητωκραυγάζουν για το τρίτα τους στο ποδόσφαιρο.

Ο Εκπρόσωπος της Τέταρτης είπε πως κάποια παρσία από το άλλο τρίτα τον κοροϊεύουν στα διαλείμματα.

Είπατε πως αναφορεύονται, όλες οι μπάντες οι οποίες έρχονται από το σπίτι και κάθε τρίτα βάνουν δικιά του μπάντα.

Η αυταλαλία στα τρίτα είναι πολύ μεγάλη οπότε μπορεί σταματήσει το ποδόσφαιρο διατάραξη - πέμπτη - έκτη.

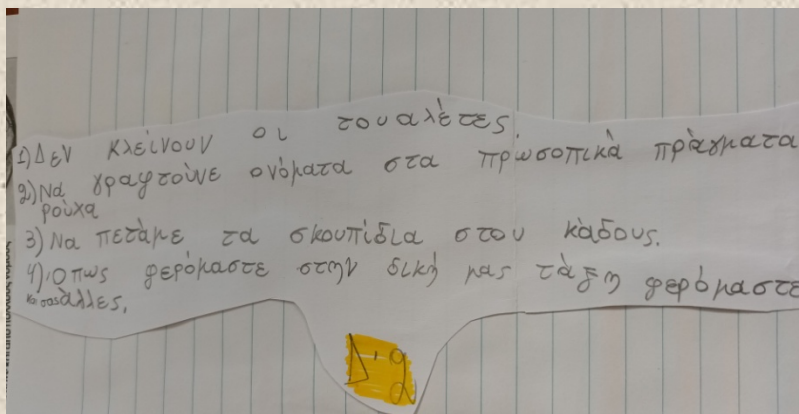
2. Αθλητική ημέρα (κολυμβητήριο ή αγώνες) για όλες τις τάξεις
3. Δωρεάν γεύματα καθημερινά
4. Αυτόματος πωλητής (γιαούρτια, χυμοί)
5. Κατασκευή Γυμναστηρίου
6. Νέες τουαλέτες - πιο καθαρά.
7. Δημιουργία παρτεριών ένα για κάθε τάξη
8. Καλύτερη συμπεριφορά - όχι ξύλο για παιχνίδια - κανόνες για το διάλειμμα
9. Να ορίζονται διαειρητές στο ποδόσφαιρο
10. Δευρόσπιτσο

«Τα Οικολογικά Σχολεία, μια πρόταση κλιματικής εκπαίδευσης στην πράξη: μεθοδολογία και εφαρμογές». 8

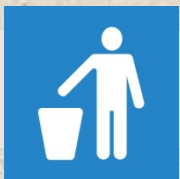
Δεκεμβρίου 2022

2. Έρευνα του σχολικού χώρου Ποιες είναι οι ανάγκες του σχολείου; Τι αλλαγές χρειάζονται;

- Μπορεί η κάθε τάξη/ τμήμα να αναλάβει να ερευνήσει μια ενότητα/ παράμετρο του θέματος

Απορρίμματα

1. Υπάρχει πρόβλημα με τα σκουπίδια στο σχολείο;

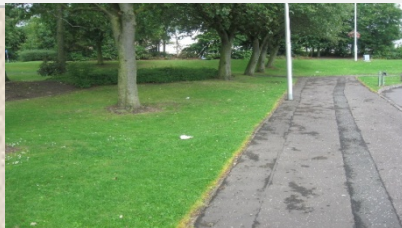

2. Πόσο καθαρό είναι το σχολείο μας;

Πεντακάθαρο

Υπάρχουν λίγα σκουπίδια πεταμένα

Υπάρχουν σκουπίδια σε αρκετά μέρη

Υπάρχουν σκουπίδια παντού

3. Τι είδη σκουπιδιών υπάρχουν;

drink tin

crisp packet

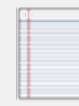
drink carton

plastic bottle

glass bottle

paper

4. Υπάρχουν αρκετοί κάδοι απορριμμάτων;

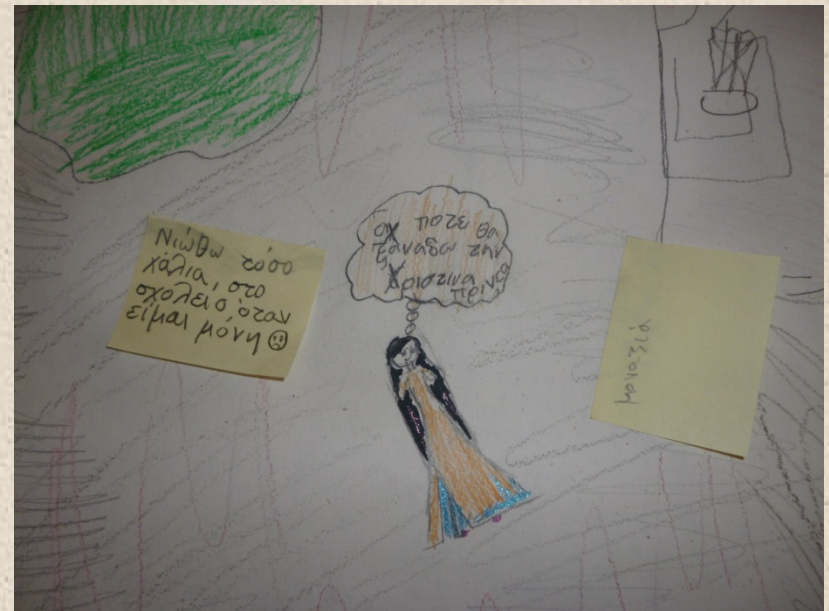

«Τα Οικολογικά Σχολεία, μια πρόταση
κλιματικής εκπαίδευσης στην πράξη:
μεθοδολογία και εφαρμογές». 8
Δεκεμβρίου 2022

3.Σχέδιο δράσης: στόχος η εμπλοκή της σχολικής και ευρύτερης κοινότητας

**Χρονοδιάγραμμα,
Καθήκοντα,
Προϋπολογισμός
Συνεχής παρακολούθηση
Συνεχής ενημέρωση**

**Καμπάνιες
Διαγωνισμοί
Εκθέσεις
Αλληλοενημέρωση
Ανακοινώσεις σε μέσα
Κοινωνικής δικτύωσης
Συνεργασίες
Επισκέψεις
Ειδικοί**

«Τα Οικολογικά Σχολεία, μια πρόταση κλιματικής εκπαίδευσης στην πράξη: μεθοδολογία και εφαρμογές». 8 Δεκεμβρίου 2022

Τα παιδιά οικειοποιούνται το σχολικό κτίριο- αναλαμβάνουν ρόλους

«Τα Οικολογικά Σχολεία, μια πρόταση κλιματικής εκπαίδευσης στην πράξη: μεθοδολογία και εφαρμογές». 8 Δεκεμβρίου 2022

4. ΟΙΚΟΚΩΔΙΚΑΣ: η κοινή Δέσμευση

**Διάφορες μορφές
Δημοσιοποίηση
Διαπραγμάτευση
Συνέπειες
Ανταμοιβές/βραβεία
Ανακοινώσεις**

Πράσινος Συναγερμός
Ο ΟΙΚΟΚΩΔΙΚΑΣ ΤΟΥ 7ου ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

«Δε θέλουμε να παίζουμε με τη γη μας»

1. Θα κάνω ανακύκλωση.
2. Θα χρησιμοποιώ επαναφορτιζόμενες μπαταρίες.
3. Θα χρησιμοποιώ πάνινες τσάντες.
4. Θα σταματήσω να καταναλώνω αερισκεπτα.
5. Θα κλείνω τις βρύσες.
6. Θα φροντίζω τα φυτά της Αυλής.
7. Θα κλείνω το φως, όταν βγαίνω από την Τάξη.
8. Θα αλλάζουμε τις απλές λάμπες με λάμπες φθορισμού.
9. Θα κλείνω τις ηλεκτρικές συσκευές (TV, Η/Υ).
10. Θα χρησιμοποιώ τα μέσα μαζικής μεταφοράς.
11. Θα συμμετέχω σε δεντροφυτεύσεις.
12. Θα θυμάμαι ότι όλοι είμαστε μια ομάδα.

«Τα Οικολογικά Σχολεία, μια πρόταση κλιματικής εκπαίδευσης στην πράξη: μεθοδολογία και εφαρμογές». 8

Δεκεμβρίου 2022

ΜΙΑ ΟΙΚΟΣΥΜΜΑΧΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ ΟΙΚΟΚΩΔΙΚΑΣ

1. Κάνω έρευνα πεδίου
2. Καταγράφω τα προβλήματα
3. Δημιουργώ περιβαλλοντική επιτροπή
4. Ενημερώνω την τοπική κοινωνία
5. Φυτεύω λουλούδια
6. Φυτεύω λαχανικά
7. Δημιουργώ κήπους
8. Δημιουργώ παρατηρητήριο καλλιεργιών
9. Συμβουλευόμαι ειδικούς
10. Μαγειρεύω βιώσιμα
11. Κάνω κομπόστ
12. Κάνω ανακύκλωση
13. Επαναχρησιμοποιώ
14. Μειώνω το οικολογικό μου αποτύπωμα
15. Συμμετέχω σε περιβαλλοντικές δράσεις
16. Γίνομαι εθελοντής

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ-ΟΙΚΟΚΩΔΙΚΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

1. Φροντίζουμε για την ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ, του σχολείου μας, της γειτονιάς μας, της πόλης μας!!
2. ΑΝΑΚΥΚΛΩΝΟΥΜΕ χαρτί, γυαλί, πλαστικό!!
3. Πηγαίνουμε για ψώνια με κάντη και όχι πλαστική σακούλα!!
4. Προτιμούμε συσκευασίες που ανακυκλώνονται ή επαναχρησιμοποιούνται.

5. Αποφεύγουμε τα πλαστικά αντικείμενα μιας χρήσης (πιατάκια, ποτηράκια κ.λπ.)

6. Πηγαίνουμε για ψώνια έχοντας μαζί μας λίστα, για να αγοράζουμε μόνο τα αναγκαία!!

Δ ΤΑΞΗ
4ο Δημοτικό Σχολείο
Αριδαίας
<<Ξενιτίδειο>>

«Τα Οικολογικά Σχολεία, μια πρόταση κλιματικής εκπαίδευσης στην πράξη: μεθοδολογία και εφαρμογές». 8

Δεκεμβρίου 2022

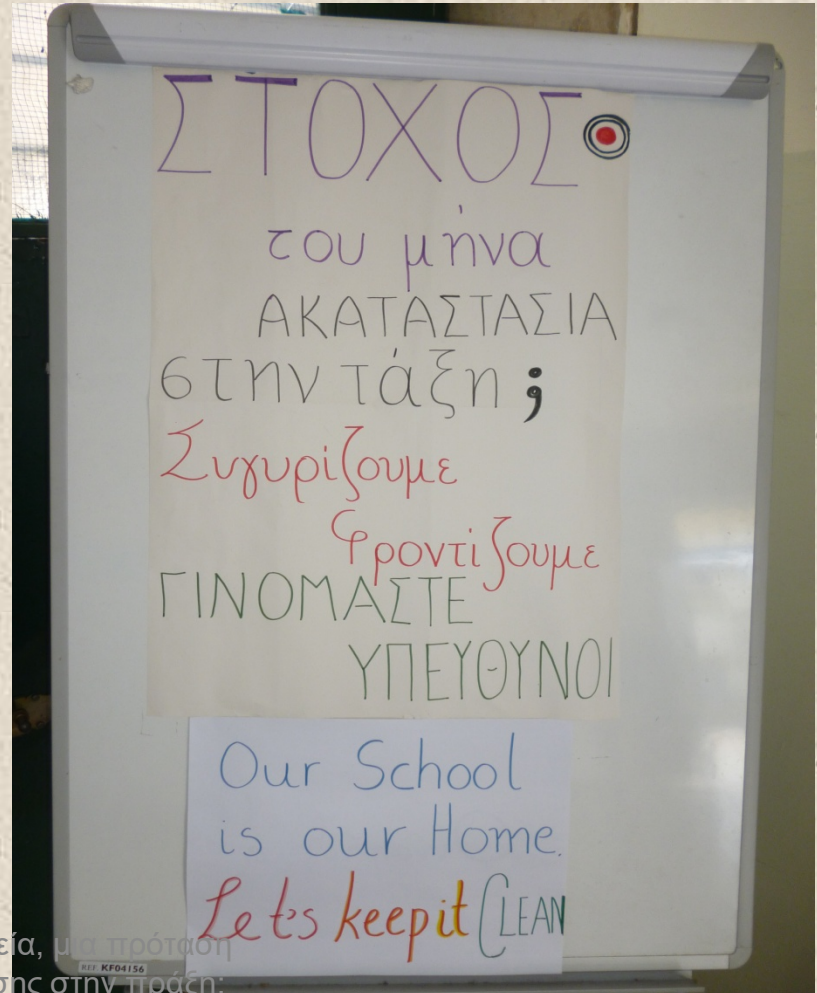
5.Σύνδεση με το αναλυτικό πρόγραμμα

- Γνωστικά αντικείμενα
  - Εργαστήρια Δεξιοτήτων
  - Γιορτές
  - **ΑΛΛΑ ΚΑΙ.....**
  - Παγκόσμιες ημέρες
  - Διαγωνισμοί
  - Προγράμματα δήμων (Go green)
- Ιδέα: Πίνακας με το θέμα του προγράμματος (π.χ. Μείωση απορριμμάτων). Με post-it γράφουμε τη σύνδεση με τα μαθήματα που διδάξαμε- (εκπαιδευτικός τάξης και ειδικότητες)

6. Παρακολούθηση του ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

«Τα Οικολογικά Σχολεία, μια πρόταση
κλιματικής εκπαίδευσης στην πράξη:
μεθοδολογία και εφαρμογές». 8

Δεκεμβρίου 2022

7. Ενημέρωση – εμπλοκή - διάχυση

6 ΧΡΟΝΙΑ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΤΥΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
70^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Λούμε μαζί σε ένα οικο-φιλικό σπίτι

ΒΡΑΒΕΥΣΗ 2011
ΕΠΑΝΑΒΡΑΒΕΥΣΗ 2014
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ
2011-2012 ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΙΝΗΣ
2012-2013 ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΑΜΒΑΚΑΣ
2013-2014 ΠΑΝΤΑΖΗ ΕΙΡΗΝΗ, ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΔΟΚΙΑ

Οικολογικά
Σχολεία

«6 Χρόνια Οικολογικά Σχολεία, με πράσινη
κλιματικής εκπαίδευσης στην πράξη:
μεθοδολογία και εφαρμογές». 8

Δεκεμβρίου 2022

Διαπιστώσεις: επιτυχίες και δυσκολίες

- Τα περισσότερα σχολεία **συγκροτούν** Περιβ. Επιτροπή
- **διαμορφώνουν** σχέδιο δράσης
- **συντάσσουν** Οικοκώδικα
- **καταφέρνουν** αλλαγές
- **αναπτύσσουν** συλλογική συνεργατική κουλτούρα

- **Αντιπροσωπευτικότητα** Περιβ. Επιτροπής
- **Συνάφεια** αποφάσεων της ΠΕ με τις δράσεις του σχολείου
- **Ενεργός συμμετοχή** όλης της σχολικής κοινότητας
- **Συνέχεια** παρεμβάσεων (διετία)
- **Δικτύωση** των σχολείων κυρίως σε επίπεδο μαθητών

Ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας!

«Τα Οικολογικά Σχολεία, μια πρόταση κλιματικής εκπαίδευσης στην πράξη: μεθοδολογία και εφαρμογές». 8 Δεκεμβρίου 2022